

№486, 18-fevral, 2022 y.

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2022

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2022 y. 17-fevral holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	417 937 541	(+ 2 102 915)
Sog'ayganlar soni	-	341 352 467	(+ 2 724 903)
Vafot etganlar soni	-	5 868 129	(+ 11 380)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

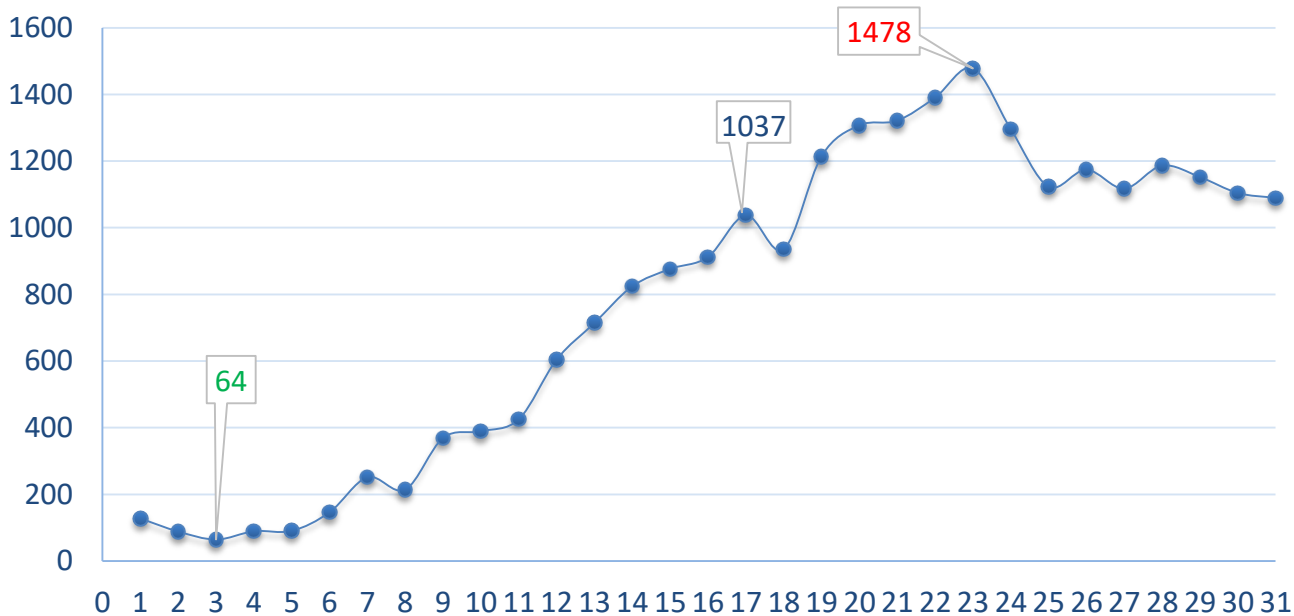
	AQSh	-	79 808 643	(+ 115 149)
	Hindiston	-	42 754 315	(+ 30 757)
	Braziliya	-	27 812 210	(+ 147 252)
	Fransiya	-	21 976 290	(+ 98 735)
	Buyuk Britaniya	-	18 447 706	(+ 54 218)
	Rossiya	-	14 659 880	(+ 179 284)
	Turkiya	-	13 173 859	(+ 94 176)
	Germaniya	-	12 926 928	(+ 234 886)
	Italiya	-	12 265 343	(+ 59 749)
	O'zbekiston	-	234 872	(+ 272)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

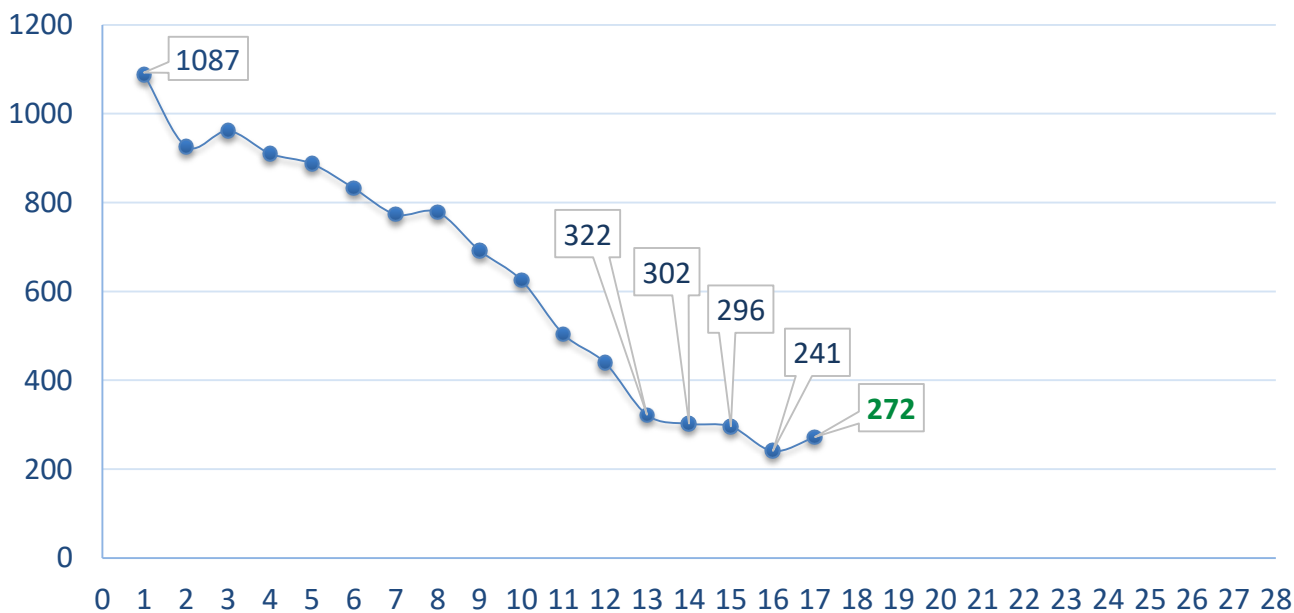

O'zbekistonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2022 y. 17-fevral holatiga ko'ra

Yanvar 2022-yil

Fevral 2022 yil

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2022 y. 16-fevral holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	2 225 132	7 681
Andijon viloyati	4 340 429	21 325
Buxoro viloyati	2 453 060	9 686
Jizzax viloyati	1 538 303	3 516
Qashqadaryo viloyati	3 490 004	19 271
Navoiy viloyati	1 394 233	4 216
Namangan viloyati	4 169 455	19 376
Samarqand viloyati	5 267 373	16 996
Surxondaryo viloyati	3 521 152	11 668
Sirdaryo viloyati	971 320	4 365
Toshkent viloyati	4 140 394	12 793
Farg'ona viloyati	4 843 193	11 134
Xorazm viloyati	2 639 971	8 686
Toshkent sh.	3 487 640	22 220
Jami	44 481 659	172 933

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

Britaniyalik olimlar "Omikron" koronavirus shtammi bilan kasallanishning dastlabki ikki kunida yuzaga keladigan belgilarini aniqladilar

Buyuk Britaniya Milliy sog'liqni saqlash xizmati (NHS) koronavirus infeksiyasining uchta rasmiy alomatlarini aniqladi: isitma, yo'tal, ta'm va hidning yo'qolishi. Koronavirusning "Omikron" shtammi ularni tez-tez takrorlaydi, lekin u o'zini nafas olish kasalligi sifatida ko'rsatishi yoki zaharlanishga o'xshash bo'lishi mumkin [2].

Britaniyalik shifokorlar Omicron shtammining alomatlari asosiy COVID-19 virusiga o'xshashligini ta'kidlamoqda, ammo dastlab u biroz yumshoqroq.

Shifokorlarning fikriga ko'ra, Omicron bilan kasallanganda, ko'plab bemorlar COVID-19 ga xos alomatlarni sezmaydilar, ammo ular quyidagi shikoyatlar ro'yxati bilan birga keladi: tomoq og'rig'i, bel og'rig'i, burun oqishi yoki havo yo'llarining tiqilishi, bosh og'rig'i, charchoq, tez-tez aksirish, kechasi terlash va umumiy tana og'rig'i.

Aynan shu alomatlar kasallikdan keyingi dastlabki ikki kun ichida paydo bo'ladi. Shifokorlar bunga e'tiborli bo'lishni maslahat berishdi.

Shuningdek, mutaxassislar, Omicron keltirib chiqaradigan inkubatsiya davri kovidning boshqa shtammlar bilan kasallanganidan ko'ra qisqaroq ekanligini ta'kidlashdi. Ammo buni insonlar o'zlari xulosa qilmay, koviddan to'liq xalos bo'lib salbiy testni olganidan keyingina izolyatsiyadan chiqib ketish mumkin [3].

Isroilda xavf ostida bo'lgan fuqarolar "Evusheld" vaksinasi bilan emlanadi

Isroil Sog'liqni saqlash vazirligi tibbiy sug'urta kompaniyalariga AstraZeneca ning Evusheld vaksinasi bilan immuniteti zaif, immunosupressiv dorilarni qabul qiladigan va emlashga qarshi ko'rsatmalarga ega bo'lgan fuqarolarni emlashni buyurdi. Ilgari AQSH oziq-ovqat va farmatsevtika idorasi (FDA) Evusheldni vaksinasini favqulodda foydalanish uchun ruxsat bergan. Aslida, bu preparat immunitetida muammolari bo'lgan aholining cheklangan guruhi uchun maxsus vaksinadir [4].

Preparat koronavirusga qarshi passiv vakcina bo'lib, infeksiyaga duchor bo'lgandan so'ng kasallikni davolash yoki oldini olish uchun mo'ljallanmagan. Vakcina organizmdagi antitanalar miqdorini oshiradi va birin-ketin ikkita inyeksiya shaklida yuboriladi.

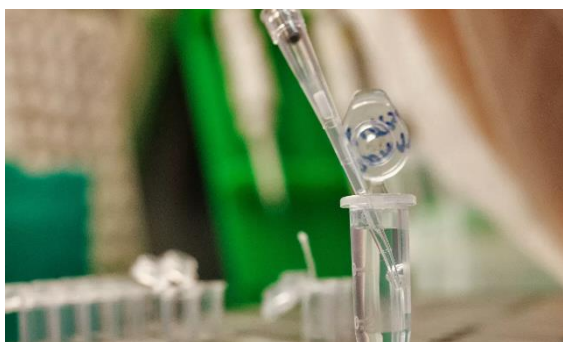
Ushbu dori tarkibida koronavirus boshqali oqsilga qarshi ikkita uzoq ta'sir qiluvchi monoklonal antitanalar (tixagevimab va cilgavimab) mavjud. Antitanalar oqsil bilan bog'lanadi va virusning hujayralarga kirishini zararsizlantiradi, shu bilan simptomatik kasallikning rivojlanish xavfini kamaytiradi.

FDA ushbu preparat koronavirus og'ir shakli va undan o'limga qarshi 83 foiz samarali ekanligini ma'lum qildi. Vakcina COVID-19 dan avval tuzalgan yoki boshqa preparatlar bilan emlanganidan qat'iy nazar beriladi. Biroq, avval inyeksiya qabul qilingan vaqtdan kamida ikki hafta o'tishi lozim [5].

Xitoy olimlari koronavirusni havo orqali aniqlash texnologiyasini sinovdan o'tkazmoqda

Xitoy olimlari havoda COVID-19 ni aniqlash tizimini yaratdilar, birinchi marta yangi texnologiya 2022-yil Pekinda bo'lib o'tadigan Qishki Olimpiya o'yinlari obyektlarida sinovdan o'tkazildi [6].

Olimlarning fikriga ko'ra, COVID-19 asosan odam yo'talganda yoki aksirganda tomchilar orqali yuqishiga qaramay, virus havoda, ayniqsa, yopiq joylarda qoladigan aerosol zarralari orqali ham yuqishi mumkin. Olimlar tomonidan ishlab chiqilgan tizim ko'chma kollektor bo'lib, u atrofdagi havoni so'rib olish va

koronavirusni olib yurishi mumkin bo'lgan mayda zarrachalardan tashkil topgan aerosol tomchilarini chiqarishga mo'ljallangan. Keyin bu zarralar suyuqlikda eritiladi, u nuklein kislotasi detektori yordamida virus mavjudligi tekshiriladi.

Tsinghua universiteti, Pekin universiteti va Xitoy Tibbiyot fanlari akademiyasi olimlaridan iborat tadqiqot guruhining ma'lumotlariga ko'ra, ishlab chiqilgan detektor an'anaviy sinov asboblardan 10 barobar sezgirroq. Hatto past virusli yuk bo'lgan namunalarda ham detektor tomonidan aniqlanishi mumkin. Havo

namunalarini olishdan tortib mahalliy epidemiya nazorati organlariga natijalarni taqdim etishgacha bo'lgan butun sinov jarayoni to'rt soatdan kamroq vaqtni oladi [7].

Hozirda texnologiya Pekin Olimpiadasida o'tkaziladigan joylarda sinovdan o'tkazilmoqda va kelajakda kasalxonalar, vokzallar va aeroportlarda ham qo'llanilishi mumkin, deyiladi nashrda [8].

Rossiyaning "Sputnik V" vaksinasini ishlab chiqaruvchilar COVID-19 ga qarshi yangi vakcina haqida ma'lum qildi

Sputnik V koronavirusga qarshi vaksinasini yaratgan Gamaleya epidemiologiya va mikrobiologiya ilmiy markazi yangi texnologiya yordamida ishlab chiqilgan COVID-19 vaksinasining klinik sinovlarini o'tkazish uchun Rossiya Federatsiyasi Sog'liqni saqlash vazirligidan ruxsat kutmoqda [9, 10].

U virusga o'xshash zarralar, jumladan Delta va Omicron shtammlari asosida ishlab chiqilgan. Bu haqda markaz direktori, Rossiya Fanlar akademiyasi (RAS) akademigi Aleksandr Gintsburg so'zlariga asoslanib, "Interfaks" axborot agentligi xabar berdi.

Koronavirusning yangi variantlari paydo bo'lgan taqdirda preparat kerak bo'lishi mumkin.

"Biz Sog'liqni saqlash vazirligiga murojaat qildik, u yerda virusga o'xshash zarrachalar asosidagi vaksinaning klinik sinovlarini o'tkazish uchun ruxsat olishga barcha hujjatlar to'plami taqdim etildi, uning tarkibiga koronavirusning turli S-oqsillari, jumladan, Omicron va Delta kiradi". - dedi Gunzburg.

Gamaleya nomidagi markaz yaqin kelajakda mazkur yangi texnologiyaning klinik sinovlarini o'tkazishga ruxsat berilishini kutmoqda [11].

"Sputnik V, jumladan, Omicron, Delta, Vuxan bilan kurashadi, chunki ularda erishish mumkin bo'lgan umumiy antigenik determinantlar mavjud va o'zaro reaksiyaga kirishuvchi antitanalarni ishlab chiqarishi mumkin", deb tushuntirdi markaz rahbari.

Shu bilan birga, Vuxan shtammidan ham farq qiluvchi shtammlar paydo bo'lishi va yunon alifbosining yangi harfi bilan nomlanishiga tayyor bo'lishingiz kerak, keyin boshqa vaktsinalar kerak bo'ladi, dedi Gunzburg. "Hozirgi vaqtda bizda bu muammoni hal qiladigan tayyor texnologiya bo'lishi lozim", deya qo'shimcha qildi u. Olim avvalroq yangi vakcina inyeksiya uchun mo'ljallangan bo'lishini ta'kidlagan edi [12].

Virusga o'xshash zarralar (VLP) virusga o'xshash molekulyar komplekslardir. Ammo ular odamlarni yuqishiga qodir emas, chunki ular virus genomini o'z ichiga olmaydi.

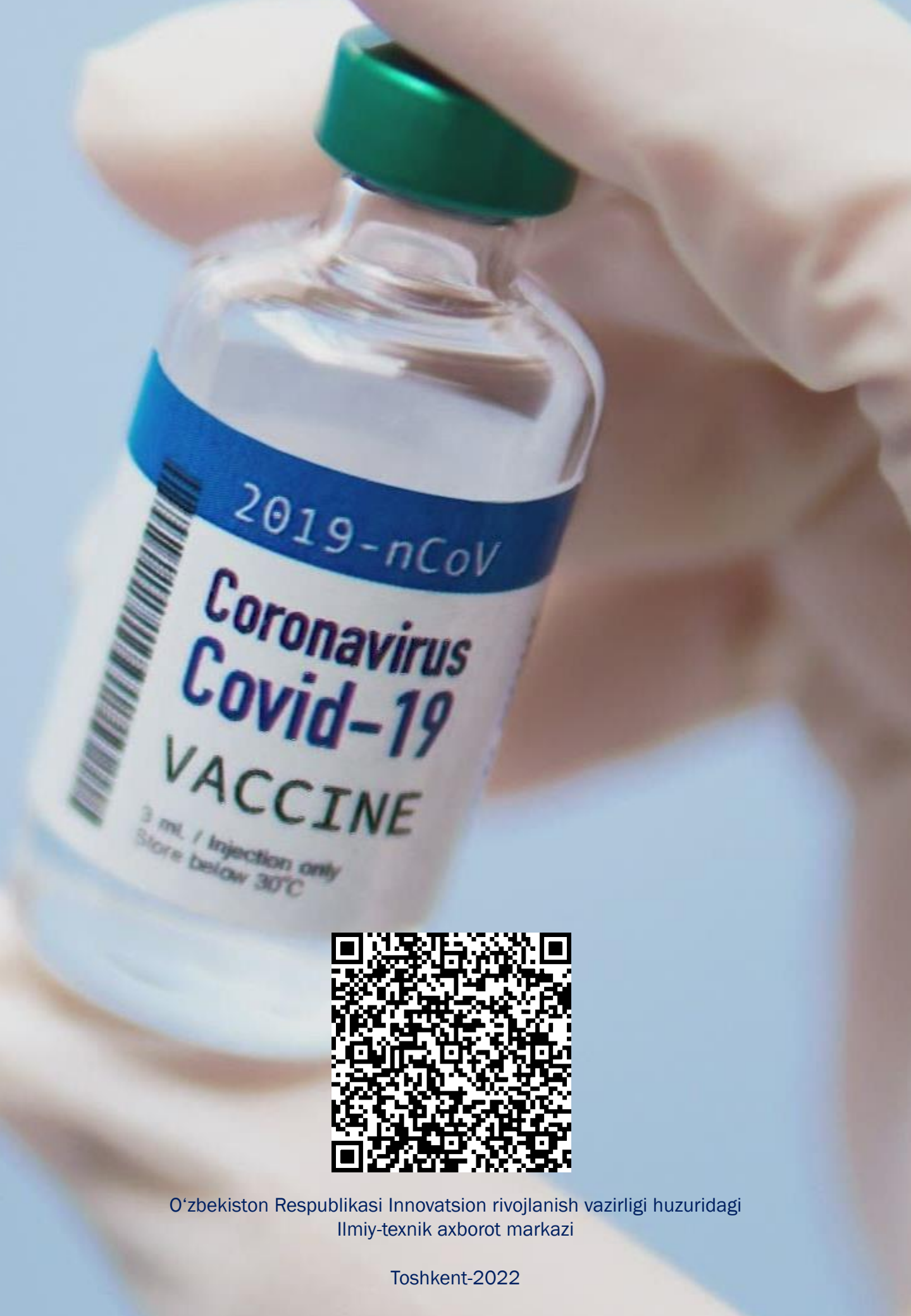

COVID
19
Coronavirus
Vaccine

Источники

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (17.02.2022)
2. Omicron symptoms timeline: The 8 Omicron symptoms and when you'll get them // <https://www.express.co.uk/life-style/health/1543955/omicron-symptoms-timeline-sore-throat-evg> (17.02.2022)
3. Названы симптомы Омикрона, которые проявляются в первые два дня болезни // <https://cursorinfo.co.il/coronavirus/simptom-omikrona/> (17.02.2022)
4. В минздраве рассказали, какой вакциной будут прививать израильтян с ослабленным иммунитетом // <https://cursorinfo.co.il/israel-news/v-minzdrave-rasskazali-kakoj-vaktsinoj-budut-privivat-izrailtyan-s-oslablennym-immunitetom/> (17.02.2022)
5. Минздрав утвердил инъекции коктейля антител Evusheld людям из группы риска // <https://news.israelinfo.co.il/health/100888> (17.02.2022)
6. New tool tests for virus traces in air // <https://www.chinadaily.com.cn/a/202202/16/WS620c601aa310cdd39bc86e95.html> (17.02.2022)
7. China tests tool to detect COVID traces in air at Olympics – newspaper // <https://tass.com/science/1404135> (17.02.2022)
8. Китайские ученые испытают технологию распознавания коронавируса в воздухе // <https://ria.ru/20220216/koronavirus-1773062189.html> (17.02.2022)
9. Центр Гамалеи попросил разрешить испытания вакцины на основе "дельты" и "омикрона" // <https://www.interfax.ru/chronicle/novyj-koronavirus-v-kitae.html> (17.02.2022)
10. COVID-19: Новая разработанная вакцина защитит от разных вариантов штаммов // <https://vestprim.ru/news/ptrnews/119341-covid-19-novaja-razrabotannaja-vakcina-zaschitit-ot-raznyh-variantov-shtammov.html> (17.02.2022)
11. Создатель "Спутника V» рассказал о новой вакцине от COVID-19 // <https://secretmag.ru/news/sozdatel-sputnika-v-rasskazal-o-novoi-vakcine-ot-covid-19-16-02-2022.htm> (17.02.2022)
12. Центр Гамалеи готовится к испытаниям COVID-вакцины на основе "дельты" и "омикрона" // <https://www.interfax.ru/russia/818398> (17.02.2022)

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2022